

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije

Direkcija
Miklošičeva cesta 24
1507 Ljubljana
www.zzvs.si

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve

in enake možnosti

mddsz.gp@gov.si

andrej.delfabro@gov.si, tanja.oberški@gov.si

spela.isop@gov.si, marjeta.kovsca@gov.si

Združenje mestnih občin Slovenije

zmos@koper.si

Skupnost občin Slovenije

info@skupnostobcin.si

Združenje občin Slovenije

info@zdruzenjeobcin.si

Številka: 180-177/2017-DI/2

Datum: 20.12.2017

Zadeva: Postopek urejanja zavarovanja otrok po 24. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ - podlaga zavarovanja 033

Spoštovani,

na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZVS) so bile zaznane težave v postopku urejanja zavarovanj otrok, mlajših od 18 let, ki ne morejo biti zavarovani prek svojih staršev po 24. točki prvega odstavka 15. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.¹

Prav tako je bilo ugotovljeno nerazumevanje pravil urejanja zavarovanja otrok, ki so nameščeni v rejniško družino, kdaj je otrok obvezno zavarovan po 24. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ (podlaga zavarovanja 033) in kdaj na podlagi pravice do plačila prispevka za obvezno zavarovanje po 21. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ.

ZZVS v nadaljevanju podaja ustrezna pojasnila in predlaga protokol postopanja ZZVS, Centrov za socialno delo (CSD) in občin pri urejanju zavarovanja, ki bo skrajšal postopek ugotavljanja izpolnjevanja pogojev in ureditev obveznega zdravstvenega zavarovanja otrok.

¹ Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C in 47/15 – ZZSDT; v nadaljnjem besedilu ZZVZZ.

1. Določba 24. točke prvega odstavka ZZVZZ (podlaga zavarovanja 033)

V 24. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ je določeno, da so zavarovanci v obveznem zdravstvenem zavarovanju otroci do 18. leta starosti, ki se šolajo in niso zavarovani kot družinski člani, ker njihovi starši ne skrbijo za njih oziroma ker njihovi starši ne izpolnjujejo pogojev za vključitev v obvezno zavarovanje.² Po mnenju Ministrstva za zdravje³ v navedeno točko sodijo tudi otroci, mlajši od 6 let, ki se še ne šolajo. Obveznost zavarovanja nastopi s **prvim naslednjim dnevom po prenehanju zavarovanja kot družinski član otrok.**

Zavezanec za prijavo v zavarovanje in za plačilo prispevka je občina stalnega prebivališča, če otrok nima stalnega prebivališča, potem občina, kjer ima začasno prebivališče. Občina (peta alineja 2. točke 48. člena ZZVZZ) plačuje prispevek za primer bolezni in poškodbe izven dela od osnove, ki je enaka minimalni plači, ki velja za mesec, za katerega se plačuje prispevek (peti odstavek 54. člena ZZVZZ), po stopnji 5,96% (četrti odstavek 55. člena ZZVZZ).

Pogoje za obvezno zavarovanje po 24. točki ugotovi ZZS, praviloma na podlagi obvestila CSD. ZZS preveri ali je otrok lahko obvezno zavarovan kot družinski član po drugem staršu ali kot širši družinski član otrok (20. člen ZZVZZ). Če ugotovi, da otrok ne izpolnjuje pogojev za zavarovanje kot družinski član, obvesti občino, v kateri ima otrok stalno (začasno) prebivališče, da so izpolnjeni pogoji za zavarovanje po 24. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ in od kdaj dalje.

2. Drugi odstavek 30. člena ZUPJS in 21. točka prvega odstavka 15. člena ZZVZZ (podlaga zavarovanja 099)

V letu 2013 je bila sprejeta novela ZUPJS-C (Ur. list RS št. 99/13), ki določa, da so do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, ne glede na izpolnjevanje pogojev za pridobitev denarne socialne pomoči, upravičene tudi osebe, nameščene v rejniško družino ali v zavod na podlagi zakona, ki ureja družinska razmerja, če niso obvezno zdravstveno zavarovane iz drugega naslova, določenega z zakonom, ki ureja zdravstveno zavarovanje. Te osebe so upravičene do zdravstvenih storitev pod enakimi pogoji kot otroci, zavarovani kot družinski člani. Pravico do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje pridobijo **od prvega dne naslednjega meseca, ko je bila vložena vloga** (prvi odstavek 32. člena ZUPJS). Navedena določba je nastala v sodelovanju MDDSZ, MZ in ZZS zaradi problematike urejanja obveznega zdravstvenega zavarovanja otrok starejših od 18 let, ki so v rejništvu, in se šolajo, ter ne izpolnjujejo več pogojev za zavarovanje po 24. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ.

Pri tem je potrebno poudariti, da se pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje ne prizna po uradni dolžnosti, temveč na zahtevo posameznika. Nastanek pravice torej ni samodejen, ker je od volje posameznika odvisno, ali bo zakonsko upravičenje konkretiziral in udeležil. CSD otroke, ki so v rejništvu, in so obvezno zavarovani prek občine (24. točka prvega odstavka 15. člena ZZVZZ, podlaga zavarovanja 033), pred dopolnitvijo starosti 18 let obvesti o možnosti uveljavljanja pravice do plačila prispevka za obvezno zavarovanje, tako, da imajo otroci v rejništvu tudi po dopolnjenem 18. letu starosti, urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje kot otrok, ki se šola.

Zavezanec za prijavo v zavarovanje je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (šesti odstavek 30. člena ZUPJS), zavezanec za plačilo prispevkov pa občina stalnega prebivališča (četrti odstavek 30. člena ZUPJS). Občina plačuje prispevek za primer bolezni in poškodbe izven dela od osnove, ki je

² Določba je bila sprejeta z novelo ZZVZZ-K (Ur. list RS, št. 76/2008).

³ Mnenje MZ št. 0070-5/2008/324 z dne 22.10.2009.

enaka povprečni bruto plači v RS za mesec oktober predhodnega koledarskega leta (prvi odstavek 57. člena ZZZS), po stopnji 2% (druga alineja drugega odstavka 55. člena ZZZS).

3. Razlika med obveznim zavarovanjem po 21. in 24. točki prvega odstavka 15. člena ZZZS

	24. točka (podlaga 033) – otroci do 18 let	21. točka (podlaga 099) – otroci starejši od 18 let
Kdo je zavarovanec	Otroci, mlajši od 18 let, ki se šolajo (oziroma do vstopa v šolo brez pogoja šolanja), in niso zavarovani kot družinski člani, ker njihovi starši ne skrbijo za njih oziroma ker njihovi starši ne izpolnjujejo pogojev za vključitev v obvezno zavarovanje.	Osebe, ki so nameščene v rejniško družino ali zavod, ki se šolajo.
Pravno razmerje, ki je podlaga za zavarovanje	Ugotovitev, da otrok ne more biti zavarovan po staršu.	Odločba CSD o priznanju pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje (pravica se prizna na podlagi vložene vloge otroka, ki je v rejništvu)
Prvi dan pričetka zavarovanja	S prvim dnevom po prenehanju zavarovanja kot DČ otrok po staršu	S prvim dnevom naslednjega meseca po vloženi vlogi za priznanje pravice do OZZ
Prekinitev v zavarovanju	NE	DA, če vloga za priznanje pravice do plačila prispevka za OZZ vložena <i>prepozno!</i>
Zavezanec za prijavo	Občina	ZZS (na podlagi odločbe CSD)
Zavezanec za plačilo	Občina	Občina
Osnova in stopnja za plačilo prispevkov	- osnova enaka minimalni plači, ki velja za mesec, za katerega se plačuje prispevek - 5,96%	- osnova enaka povprečni bruto plači v RS za mesec oktober predhodnega koledarskega leta - 2%

4. Protokol urejanja zavarovanja po 24. točki prvega odstavka 15. člena ZZZS med CSD, ZZS in občino

- CSD za vsakega otroka mlajšega od 18 let, za katerega je ugotovljeno, da ne more biti (več) zavarovan po svojem staršu, po elektronski poti naslovi vlogo⁴ za ureditev obveznega zavarovanja na elektronski naslov območne enote ZZS.⁵

⁴ Vzorec vloge v priložnosti.

⁵ Območna enota Celje, tel.: 03 / 42 02 000, 03 / 42 02 360, e-pošta: OECE@zzzs.si
Območna enota Koper, tel.: 05 / 66 87 200, e-pošta: OEKP@zzzs.si

2. Pristojna območna enota ZZS preveri ali je otrok lahko zavarovan po drugem staršu ali kot širši družinski član otrok (22. člen ZZVZZ). Če so izpolnjeni pogoji, o tem obvesti CSD.
3. Če ZZS ugotovi, da otrok ne more biti zavarovan po svojih starših ali kot širši družinski član, izpolnjuje pa pogoje za zavarovanje po 24. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ, izda potrdilo o izpolnjevanju pogojev za zavarovanje in datum od kdaj dalje.⁶
4. ZZS potrdilo posreduje občini, ki je pristojna za vložitev prijave v zavarovanje in v vednost CSD, ki je vlogo posredoval.
5. Pristojna občina vloži prijavo v zavarovanje (M-1, podlaga 033) z datumom pričetka zavarovanja, ki je v potrdilu naveden.

Vloge CSD za urejanje obveznega zavarovanja otrok se rešujejo **prednostno**.

Vljudno prosimo, da o predlaganem načinu postopanja MDDSZ obvesti pristojne CSD, Združenje mestnih občin Slovenije, Skupnost občin Slovenije ter Združenje občin pa občine.

Zahvaljujemo se za sodelovanje in vas lepo pozdravljamo.

Pripravila:

mag. Valentina Vehovar, univ. dipl. prav.

Valentina Vehovar

Vodja-direktor področja I

Klemen Ganziti, univ. dipl. prav.

Po pooblastilu

Eva Godina, univ. dipl. prav.

Višji področni svetovalec II

[Handwritten signature]

Priloga:

- vzorec vloge, ki jo CSD posreduje na ZZS,
- vzorec potrdila, ki ga ZZS posreduje na občino in CSD,
- mnenje MZ št. 0070-5/2008/324 z dne 22.10.2009.

V vednost:

- Ministrstvo za zdravje, gp.mz@gov.si.

Območna enota Krško, tel.: 07 / 49 02 430, 07 / 49 02 490, e-pošta: OEKK@zzzs.si
 Območna enota Kranj, tel.: 04 / 23 70 100, e-pošta: OEKR@zzzs.si
 Območna enota Ljubljana, tel.: 01 / 30 77 200, 01 / 30 77 286, e-pošta: OELJ@zzzs.si
 Območna enota Maribor, tel.: 02 / 29 09 300, 02 / 29 09 315, e-pošta: OEMB@zzzs.si
 Območna enota Murska Sobota, tel.: 02 / 53 61 550, 02 / 53 61 510, e-pošta: OEMS@zzzs.si
 Območna enota Nova Gorica, tel.: 05 / 33 81 000, 05 / 33 81 244, e-pošta: OENG@zzzs.si
 Območna enota Novo mesto, tel.: 07 / 39 33 500, e-pošta: OENM@zzzs.si
 Območna enota Ravne na Koroškem, tel.: 02 / 82 10 100, e-pošta: OERV@zzzs.si

⁶ Vzorec potrdila je priponki.